

ΕΝΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 3.5 ΧΡΟΝΩΝ ΑΓΩΝΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

ΕΝΑΣ ΚΥΚΛΟΣ ΚΛΕΙΝΕΙ, ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΟΙΞΕΙ ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ

Το Σεπτέμβριο του 2017 υπογράφηκε η σύμβαση παραχώρησης του οικοπέδου των Ιωαννίνων στις πετρελαϊκές Repsol και Energean, για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων. Ξαφνικά, από το πουθενά – ή όχι και τόσο – βρεθήκαμε στην Ήπειρο και στη συνέχεια σε όλη την Ελλάδα, με τον εχθρό προ των πυλών και έτοιμο να εισβάλλει και να σαρώσει με επενδύσεις - μεγαθήρια όλη τη χώρα. Η κυβέρνηση Σύριζα με τον ανελέητα νεοφιλελεύθερο Σταθάκη στο ρόλο του Υπουργού Ενέργειας και Περιβάλλοντος, με ύπουλο τρόπο υπέγραψε αυτήν την παραχώρηση και πολλές ακόμα στη συνέχεια σε όλη την Ελλάδα. Ένας Σύριζα, που βγήκε στην εξουσία με ατζέντα απεμπλοκής από τα ορυκτά καύσιμα και στη συνέχεια καυχιόταν για την ενεργειακή και γεωστρατηγική αναβάθμιση της χώρας λόγω των επενδύσεων αυτών.

Δεν ήταν, όμως, από το πουθενά αυτή η εξέλιξη, η οποία έβαζε την Ήπειρο, πρώτα το Νομό Ιωαννίνων σχεδόν στο σύνολό του και στη συνέχεια τους υπόλοιπους νομούς, σε πιθανούς πολύ μεγάλους μπελάδες. Είχαν υπάρξει αρκετές καταγεγραμμένες προσπάθειες, ακόμα και στο μακρινό παρελθόν, για την ανεύρεση αξιοποιήσιμων κοιτασμάτων στην περιοχή μας. Την απάντηση στο γιατί εμφανίστηκαν οι πετρελαϊκές με τόσο έντονη επιθυμία τη δεύτερη δεκαετία του 2000, τη δίνει εν πολλοίς ένας συνδυασμός παραγόντων. Ο Σαμαράς, κατά τη διάρκεια της πρωθυπουργικής θητείας του, το 2014 δήλωνε σε ανύποπτο χρόνο ότι η Ελλάδα θα κερδίσει από τις εξορύξεις δισεκατομμύρια (το τι συνέβη τελικά με αυτά τα χρήματα θα το αναλύσουμε παρακάτω). Ένας λόγος, λοιπόν, ήταν η οικονομική «ανάπτυξη», δηλαδή η ευκαιρία για πολυεθνικές εταιρίες με τεράστια κεφάλαια να επενδύσουν και να κερδοφορήσουν σε αγαστή συνεργασία με τις πάντα πρόθυμες για ιδιωτικά κέρδη κυβερνήσεις αυτού του τόπου. Ένας δεύτερος λόγος ήταν η ευρύτερη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης να απεμπλακεί από τα ορυκτά καύσιμα εντός δεκαετίας. Για να επιτευχθεί αυτό και με δεδομένο ότι η ενεργειακή εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα είναι συντριπτική ακόμα και σήμερα, έπρεπε να βρεθούν γέφυρες γι' αυτήν την ενεργειακή μετάβαση. Η Ελλάδα έπρεπε να παίξει αυτό το ρόλο, μετατρέπόμενη σε ενεργειακό τροφοδότη της Ε.Ε. Δεν έχει αλλάξει η εικόνα αυτή ούτε σήμερα, μόνο οι ανάγκες του κεφαλαίου έχουν αλλάξει, συνοδευόμενες από εξελίξεις που στα μέσα της δεκαετίας που μας πέρασε δεν ήταν ακόμα ορατές. Τρίτος σημαντικός λόγος ήταν η

«αναβάθμιση» του γεωστρατηγικού ρόλου της Ελλάδας στη Μεσόγειο. Το επιχείρημα αυτό από την πλευρά του απλού κόσμου εκλαμβάνεται ως μία πολύ επικίνδυνη και εκρηκτική συνθήκη γιατί ως γνωστόν, όπου υπάρχουν πετρέλαια, εκτός από καταστροφή της φύσης, εμφανίζεται και ο πόλεμος, ειδικά αν λάβουμε υπόψη ότι οι περισσότεροι σύγχρονοι πόλεμοι έχουν ως βασικό επίδικό τον έλεγχο των πηγών ενέργειας. Από την πλευρά της εξουσίας το επιχείρημα αυτό συνδεόταν με εθνικιστικές κορώνες, πάντοτε με τελικό σκοπό την τροφοδότηση ενός ακροδεξιού, εθνικιστικού ακροατηρίου. Η Ελλάδα μεγάλος παίκτης στην ενεργειακή σκακιέρα της Μεσογείου, η Ελλάδα και η ισχυροποίηση του ρόλου της στα Βαλκάνια, η Ελλάδα που έχει πιο ισχυρούς συμμάχους από την Τουρκία και πάει λέγοντας...

Ήταν όλα τα παραπάνω, έστω και από τη σκοπιά της εξουσίας, διαθέσιμα ως είδηση και ως θέμα διαλόγου στην τοπική μας κοινωνία, όταν υπεγράφησαν οι συμβάσεις; Φυσικά και όχι. Το 2012, ο Περιφερειάρχης Καχριμάνης περνάει την παραχώρηση άδειας των εκτάσεων της περιοχής ως τελευταίο θέμα στο Περιφερειακό Συμβούλιο, χωρίς κοινωνική διαβούλευση κι ενημέρωση. Σαν να ήταν ένα θέμα ρουτίνας. Από τότε και για 5 ολόκληρα χρόνια, δεν ακούστηκε κουβέντα. Μόνο κάποιοι άνθρωποι, αγωνιστές και αγωνίστριες κατά των εξορύξεων, πραγματοποίησαν κάποιες μικρές παρεμβάσεις ενημέρωσης.

Η εξουσία, τοπική και κεντρική, λοιπόν δεν ήθελε να ενημερωθεί η κοινωνία για ένα τόσο μεγάλο έργο. Αν ήταν επ' ωφελεία του κόσμου, είναι σαφές ότι θα έστηναν ολόκληρο σόου. Τα περισσότερα ΜΜΕ, δεν αφιέρωσαν ούτε καν δύο σειρές για το θέμα των εξορύξεων στην Ήπειρο, περιοριζόμενα στην αναπαραγωγή των πληρωμένων και καθ' υπόδειξη δελτίων τύπου των εταιριών. Όπως, πολύ καλά και περιεκτικά το έθεσε εργαζόμενος της εταιρίας, σε ιδιωτική κουβέντα «αν ρωτάς για τα πετρέλαια στην Ήπειρο, σημαίνει ότι γνωρίζεις κι αν γνωρίζεις σημαίνει ότι είσαι ενάντια». Και ακριβώς αυτήν την πραγματικότητα ήθελαν εξουσία και μίντια να αποφύγουν.

Στάση και πρώτες αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας

Λογάριασαν, όμως χωρίς τις τοπικές αντιστάσεις. Σε κάθε δημοτικό συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε μετά το Σεπτέμβριο του '17, όπου συζητήθηκε, ανοιχτά και εκτενώς εξαιτίας των πιέσεων της κοινωνίας, το θέμα της παραχώρησης δημοτικών εκτάσεων στις πετρελαϊκές, η παρουσία του κόσμου που ανησυχούσε για τις επιπτώσεις των εξορύξεων ήταν εξαιρετικά δυναμική. Από τους δήμους του νομού

Ιωαννίνων, μόνο ο δήμος Ζαγορίου τάχθηκε ενάντια στις έρευνες κι εξορύξεις πετρελαίων, κατόπιν των σφοδρών πιέσεων του κόσμου. Δεν ξεχνάμε τη στάση του Πλιάκου, δήμαρχου Ζίτσας, που έδωσε άδεια με το έωλο και παντελώς αβάσιμο επιχείρημα ότι θα ήθελε να μάθει τι υπάρχει στο υπέδαφος της περιοχής αλλά ότι ποτέ δεν θα συμφωνούσε σε πιθανή εξόρυξη, λες και δεν ήταν γνωστό από τις συμβάσεις ότι η εξόρυξη θα διαδεχόταν την έρευνα χωρίς άλλη διατύπωση, σε περίπτωση που θα βρισκόταν ικανοποιητικό κοίτασμα. Ούτε τη στάση του Καψάλη, δημάρχου Πωγωνίου, που περίμενε και μάλλον θα περιμένει μάταια, τις πετρελαϊκές μετά βαΐων και κλάδων, νομίζοντας ότι το φτωχό και πανέμορφο Πωγωνί μπορεί να σωθεί αν γίνει μία απέραντη έρημος, τσιφλίκι των πολυεθνικών.

Η πρώτη μαγιά των κοινωνικών αντιστάσεων, με ένα πολύμορφο μίγμα κόσμου από όλη την Ήπειρο, δημιουργήθηκε σε αυτές τις συνεδριάσεις. Δημιουργήθηκε η συνέλευση «Σώστε την Ήπειρο», μία πρωτοβουλία κατοίκων της Ηπείρου ενάντια στις εξορύξεις, η οποία έκανε διάφορες δράσεις και μέσω μίας πολύ μαζικής σελίδας στο facebook, ενημέρωνε πλήθος κόσμου. Μέχρι το Φλεβάρη του 2018 και τη δημιουργία της Ανοιχτής Συνέλευσης στα Γιάννενα ενάντια στις εξορύξεις υδρογονανθράκων, είχε ήδη γίνει μία τεράστια προσπάθεια με εντελώς άνιστους όρους, να αποτραπεί η παραχώρηση δημοτικών εκτάσεων ανά περιοχή, να ενημερωθεί η κοινωνία της Ηπείρου, γιατί μετά τα Γιάννενα ήρθε η σειρά της Θεσπρωτίας, της Πρέβεζας και της Άρτας, και να οργανωθούν αντιστάσεις, ικανές να τα βάλουν με τις πετρελαϊκές. Το να τα βάλει κανείς με τις πετρελαϊκές, σήμαινε ούτως ή άλλως να έρθει αντιμέτωπος με ένα αδυσώπητο σύμπλεγμα συμφερόντων, με υπόγειες διασυνδέσεις, πρόσβαση στην εξουσία και ιστορικό αιματηρής καταστολής των κοινωνικών συγκρούσεων. Άρα, έπρεπε να αντιμετωπίσει το φόβο, την αίσθηση ματαιότητας και τετελεσμένου, τη στοχοποίηση και το φακέλωμα κι αυτά όλα από την πρώτη μέρα.

Η Ανοιχτή Συνέλευση ενάντια στις εξορύξεις υδρογονανθράκων

Αυτή ήταν σε αδρές γραμμές η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στις αρχές του 2018. Η Ανοιχτή Συνέλευση ενάντια στις εξορύξεις υδρογονανθράκων είναι προϊόν των πολιτικών ζυμώσεων εκείνης της περιόδου. Έπειτα από μία εκδήλωση της Χειρονομίας – Αντιεξουσιαστικής Κίνησης που πραγματοποιήθηκε στις 10 Φλεβάρη 2018 στον Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο Αλιμούρα στα Ιωάννινα με τίτλο «Ενέργεια για τι και για ποιον; Ενάντια στην καταστροφή που φέρνει η ανάπτυξη», με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου και την ανάλογη επιθυμία για τη συγκρότηση ενός μόνιμου

αντιεξορυκτικού φορέα στην πόλη, συγκροτήθηκε στις 24 Φλεβάρη η Ανοιχτή Συνέλευση.

Σκοπός μας από την πρώτη στιγμή ήταν να βάλουμε κι εμείς το λιθαράκι μας για την ανατροπή των σχεδίων περί εξόρυξης στην Ήπειρο και παντού στην Ελλάδα, αφού ήδη είχαν ανακοινωθεί οι παραχωρήσεις πολλών εκτάσεων σε διαφορετικά σημεία της χώρας, καταλαμβάνοντας, τελικά, βάσει σχεδίου το 1/3 της συνολικής της έκτασης, χερσαίας και θαλάσσιας, από την Πελοπόννησο και το Ιόνιο, έως την Αιτωλοακαρνανία, την Ήπειρο και τη Βόρεια Ελλάδα. Ως τελευταία κίνηση σε ένα επικίνδυνο γεωστρατηγικό παιχνίδι, παραχωρήθηκαν από τον ΣΥΡΙΖΑ και τα οικόπεδα στην Κρήτη, λίγο πριν παραδώσει την εξουσία. Εμείς επιλέξαμε να συνδεθούμε με τις υπόλοιπες τοπικές αντιστάσεις, σε μία λογική αλληλεγγύης μεταξύ των τοπικών αγώνων και σύνδεσης τους, αναγνωρίζοντας πως ό,τι ζημιώνει εμάς, ζημιώνει και τους άλλους και τελικά τον πλανήτη ολόκληρο. Να ανοίξουμε το ζήτημα στην πόλη των Ιωαννίνων, η οποία ακόμα τότε ελάχιστη γνώση είχε περί του θέματος των εξορύξεων. Να συντονιστούμε με το «Σώστε την Ήπειρο», με τους κατοίκους των χωριών και των άλλων περιοχών της Ηπείρου, να οργανωθούμε μαζί με τις υπόλοιπες αγωνίστριες και αγωνιστές που αντιστέκονταν. Να έρθουμε σε επαφή με άλλα κινήματα ενάντια στη λεηλασία της φύσης, να δώσουμε την αλληλεγγύη μας σε αυτούς τους αγώνες και να κάνουμε γνωστό τον δικό μας αγώνα παντού. Να ενισχύσουμε τις αντιστάσεις στο πεδίο των ερευνών, που ήδη πραγματοποιούσαν οι πετρελαϊκές στην περιοχή, σταματώντας τις εργασίες μαζί με άλλο κόσμο.

Πολλά από αυτά τα καταφέραμε, με τις όποιες δυσκολίες συναντήσαμε αυτά τα τρία και πλέον χρόνια λειτουργίας της Ανοιχτής Συνέλευσης. Συγκροτήσαμε τον πιο σταθερό πόλο εναντίωσης μέσα στην πόλη πραγματοποιώντας δεκάδες παρεμβάσεις με κείμενα, προβολές, εκδηλώσεις και με παρουσία σε μεγάλα πολιτιστικά γεγονότα, όπως το Φεστιβάλ Δωδώνης, το Lake Run, το Zagori Mountain Run και πολλά άλλα. Ακόμα κι όταν το θέμα εξαφανιζόταν από την επικαιρότητα δε σταματήσαμε την ενημέρωση της κοινωνίας. Πήγαμε στο πεδίο των ερευνών, κυρίως στην περιοχή της Ζίτσας και της Θεσπρωτίας και σταματήσαμε εργασίες έρευνας, μαζί με σημαντικούς συναγωνιστές που γνωρίσαμε κατά τη διάρκεια αυτού του αγώνα, βάζοντας εμπόδια στον προγραμματισμό των εταιριών. Κάναμε κατάληψη στα γραφεία του Σύριζα στα Γιάννενα, πραγματοποιήσαμε παρεμβάσεις σε συνεδριάσεις και θεσμικές συζητήσεις που με κάποιο τρόπο ανέκλυτε το ζήτημα των εξορύξεων, καθώς και έξω από κάθε συναφή με το θέμα των εξορύξεων και της ανάπτυξης εκδήλωση που διοργάνωσε ο δήμαρχος Ιωαννίνων Ελισάφ, για να καταστεί ξεκάθαρο ότι σε κανένα επίπεδο και πουθενά η εξουσία και οι εταιρίες δεν θα έπαιζαν παιχνίδι χωρίς αντίπαλο.

Διοργανώσαμε, μαζί με κόσμο του αγώνα, δύο σπουδαίες και με χιλιάδες κόσμου πορείες στα Γιάννενα, τον Ιούνιο του 2018 και τον Μάιο του 2019, η δεύτερη μάλιστα πανελλαδική και με την συνυπογραφή όλων των πρωτοβουλιών ενάντια στις εξορύξεις υδρογονανθράκων που είχαν τότε συσταθεί στην Ελλάδα. Έπειτα από την πορεία αυτή προέκυψε η ανάγκη πανελλαδικής δικτύωσης, η οποία μετά από διάφορες δυσκολίες μετεξελίχθηκε στο δίκτυο συλλογικότητας για την ενέργεια, που υφίσταται έως σήμερα. Συνδιοργανώσαμε πανελλαδική αντιεξορυκτική πορεία και στην Αθήνα με τη συμμετοχή χιλιάδων ανθρώπων, το Φλεβάρη του 2019. Κληθήκαμε να μιλήσουμε σε εκδηλώσεις στη Θεσσαλονίκη στο φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας, στην Αθήνα στο B-Fest, στον ΕΚΧ Nosotros και στη Λαμπηδόνα στο Βύρωνα, στο camping του antinazi zone YRE στο Δρέπανο Θεσπρωτίας, στην Πάτρα σε εκδήλωση της Ανοιχτής Συνέλευσης Αναρχικών, στο Πάρκο Γεωργιάδη στο Ηράκλειο, στη Rosa Negra στα Χανιά, στην Ιθάκη σε εκδήλωση της Ανοιχτής Συνέλευσης Κεφαλονιάς - Ιθάκης, στη Χαλκιδική στο δεκαήμερο Αγώνα στις Σκουριές, στον Πειραιά στον ΕΚΧ Φαβέλα, στα Φιλιατρά Μεσσηνίας, στο Zagori Arts Festival και στηρίξαμε με την παρουσία μας σημαντικές κινητοποιήσεις στις Σταγιάτες του Πηλίου, στο Βόλο, στα Άγραφα, στην Καρδίτσα και στη Μεσοχώρα Τρικάλων.

Από την αρχή της λειτουργίας μας επιλέξαμε συνειδητά να λειτουργούμε με ανοιχτές ανακοινωμένες συνελεύσεις, όπου συμμετείχαμε όλοι στη λήψη αποφάσεων ισότιμα και αμεσοδημοκρατικά, μακριά από λογικές ανάθεσης και κόμματα. Κάναμε την επιλογή αυτή θεωρώντας ότι είναι ο μοναδικός τρόπος να λειτουργήσουν μαζί και αποτελεσματικά τα σύγχρονα κινήματα, γεγονός που επαληθεύτηκε και από τη δική μας επιτυχία στην οποία ο τρόπος λειτουργίας έπαιξε σημαντικό ρόλο. Ταυτόχρονα, οι αμεσοδημοκρατικές και ισότιμες διαδικασίες σε κοινωνικό επίπεδο ήταν και είναι το πρόταγμα μας για τη λήψη αποφάσεων στο ενεργειακό ζήτημα, αλλά και γενικότερα.

Δυσκολίες και προβληματικές εντός ενός μαραθώνιου αγώνα

Δεν θα υποστηρίξουμε όμως ότι δεν υπήρξαν προβληματικές. Ενώ κανονικά η συνέλευση λειτουργούσε ως συνεκτική ομάδα παραγωγής λόγου και πολιτικής δραστηριότητας, υπήρξαν φορές που λειτούργησε ως συντονισμός με διάφορο κόσμο, πράγμα το οποίο ενίοτε δημιουργούσε πρόβλημα στη λήψη αποφάσεων, όταν ο κόσμος αυτός ήθελε να ενημερωθεί χωρίς να αντιλαμβάνεται τον εαυτό του ως κομμάτι του συνόλου. Σε γενικές γραμμές, ωστόσο, απολογίζουμε τον συντονισμό με άλλες ομάδες και άτομα θετικά, αν και δεν έλειψαν φορές που οργανώσεις που προσέγγισαν τη συνέλευση εργαλειακά και ευκαιριακά.

Πέρα από εμάς, και στην πλευρά του υπόλοιπου κόσμου της αντίστασης στην Ήπειρο, εντοπίσαμε αρκετές προβληματικές κατά τη διάρκεια αυτών των ετών. Επιγραμματικά, θα αναφέρουμε την προσκόλληση σε διαδικτυακές, κυρίως μέσω facebook, διαδικασίες και κουβέντες, οι οποίες δημιουργούσαν δύο διαφορετικές ταχύτητες συμμετοχής, την διαδικτυακή και την αισθητή – καθημερινή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε σχέση με τα συμπεράσματα που μπορούσαν να εξαχθούν για την πραγματική κατάσταση του κινήματος. Επίσης, κάτι που, κατά τη γνώμη μας ευτυχώς, αποφεύχθηκε και στο οποίο ήμασταν αντίθετοι από την πρώτη στιγμή, ήταν η προσπάθεια ορισμένων ανθρώπων του κινήματος να κατέβουν στις περιφερειακές εκλογές με αντιεξορκτικό πλαίσιο. Μια τέτοια κίνηση θα μπορούσε να οδηγήσει σε σμίκρυνση των κοινωνικών αντιστάσεων εν είδει μίας θεσμικής, περιορισμένης αριθμητικά, εκπροσώπησης στην Περιφέρεια με στενό ορίζοντα δράσης. Η συνεισφορά όλων μας κρίθηκε στο πεδίο της καθημερινής πολιτικής, με τον τρόπο που ο καθένας μπορούσε να υποστηρίξει τη θέση του ενάντια στις εξορύξεις. Η θεσμική εκπροσώπηση θα μπορούσε, όπως στην περίπτωση της Χαλκιδικής, να δημιουργήσει ολέθρια και παντελώς παραπλανητικά αποτελέσματα και να οδηγήσει την κοινωνία σε ανάθεση ευθυνών και όχι σε ισχυροποίηση των αντιστάσεών της.

Ενάντια στην καταστροφική λογική της αέναης ανάπτυξης - Ενέργεια για τι και για ποιον;

Από την αρχή της λειτουργίας της Ανοιχτής Συνέλευσης, δεν περιοριστήκαμε σε ένα όχι στις εξορύξεις στην Ήπειρο, αλλά στραφήκαμε συνειδητά σε μία πιο συνολική αντίσταση στις εξορύξεις υδρογονανθράκων, αναγνωρίζοντας τις δολοφονικές συνέπειές τους παντού στον κόσμο. Αυτό με τη σειρά του μας οδήγησε στη θέση ότι η στρατηγική των εξορύξεων αποτελεί κεντρικό σχεδιασμό του Κεφαλαίου και του Κράτους κι ότι εντάσσεται στη λογική της αέναης ανάπτυξης. Η ανάπτυξη ήταν και είναι κύριο επιχείρημα της εξουσίας, αποτελεί μάλιστα ριζικό πυλώνα του νεωτερικού κόσμου, θα λέγαμε ότι πρόκειται για φαντασικό. Η ανάπτυξη σχετίζεται με την καταστροφή και τη λεηλασία της φύσης, της εκμετάλλευσης και καθυπόταξης της από τον άνθρωπο στο όνομα του κέρδους και της συνεχούς προόδου. Πρέπει συνεχώς να κοιτάμε μπροστά, να κατακτούμε νέα εδάφη, να εκμεταλλευόμαστε τους ανεξάντλητους πόρους – πλέον εξαντλημένους στο έπακρο – που μας χαρίζει απλόχερα(;) η φύση, τέτοια ήταν η αντίληψη της προόδου, φιλοσοφία και φαντασικό των καπιταλιστικών, όσο και των σοσιαλιστικών κρατών του 20^{ου} αιώνα. Τα αποτελέσματα τα γνωρίζουμε σήμερα, στον 21^ο αιώνα των οικολογικών καταστροφών

και της εξάντλησης των φυσικών πόρων. Παράλληλα, συνεχώς ανέκλυτε στη συνέλευση το ζήτημα της ενέργειας. Υπάρχει επάρκεια ενέργειας ή όχι; Οι επενδύσεις γίνονται για να καλυφθούν οι πραγματικές ανθρώπινες ανάγκες; Μήπως δημιουργείται μία νέα αγορά, μία αγορά ενέργειας, η οποία δημιουργεί νέες ανάγκες και απαιτεί αυτές οι ανάγκες να ικανοποιούνται για να παραχθούν καινούριες; Παγκοσμίως, υπάρχει ίση κατανομή και ίση πρόσβαση στην ενέργεια; Αν δεν μπορούν να αποφασίσουν οι κοινωνίες τι ενέργεια θέλουν και πώς μπορεί αυτή να αποκτηθεί, τότε ποιος και με τι όρους αποφασίζει; Έτσι, λοιπόν, καταλήξαμε ότι το ερώτημα «ενέργεια για τι και για ποιον» επανέρχεται διαρκώς, για τον απλούστατο λόγο ότι πρέπει να μπαίνουν πάνω από τα κέρδη των εταιριών οι ανάγκες της κοινωνίας, η οποία είναι η μόνη αρμόδια να παίρνει αποφάσεις που την αφορούν, με γνώμονα την προστασία της γης και της φύσης, πάντοτε με τρόπο οριζόντιο, αμεσοδημοκρατικό και αντικαπιταλιστικό.

Στο σήμερα

Μετά τα δύο πρώτα εκρηκτικά χρόνια που ζήσαμε στην περιοχή της Ηπείρου, το ενδιαφέρον των εξορύξεων άρχισε να φθίνει. Πολλές εργασίες πήγαν πίσω με αποτέλεσμα οι πετρελαϊκές να ζητούν συνεχώς παράταση για να ολοκληρώσουν τις έρευνες. Σε αυτό συνετέλεσε αποτελεσματικά το αντιεξορυκτικό κίνημα που έβαλε δύσκολα στις εταιρίες, οι οποίες παραδέχτηκαν ότι υπέστησαν ζημία από τις αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών καθυστερώντας το έργο. Αυτό το γεγονός, συνδυαστικά με την τυχαία συγκυρία της πανδημίας του κορωνοϊού, μας φέρνει στο σήμερα. Εν μέσω πανδημίας μειώθηκε απότομα και κατακόρυφα η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη για στήριξη των ήδη υπάρχοντων κοιτασμάτων. Η Energean, που διαχειρίζεται τα χρονολογούμενα από τη Χούντα κοιτάσματα του Πρίνου της Καβάλας, ζήτησε και πήρε κρατική ενίσχυση άνω των 70 εκατομμυρίων, που μας φέρνει 7 χρόνια μετά τη δήλωση του Σαμαρά για τα δισεκατομμύρια που θα έφερναν οι εξορύξεις στα δημόσια ταμεία μπροστά σε μία πραγματικότητα ζημίας των ταμείων, τα οποία ούτως ή άλλως χρόνια τώρα δεν παίρνουν φράγκο από την επένδυση αυτή. Η Repsol, άρχισε να σκέφτεται την «πράσινη» στροφή στις επενδύσεις της, μετά και τη στροφή των ΗΠΑ στην εποχή Μπάιντεν προς την «πράσινη» ενέργεια, δηλαδή προς τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, όπως τα αιολικά κλπ. Με αυτά τα δεδομένα, οι πετρελαϊκές άρχισαν να αποχωρούν από τις σχεδιαζόμενες εξορύξεις στην Ελλάδα. Στην περίπτωση των Ιωαννίνων, η Repsol ανακοίνωσε την αποχώρησή της, αφήνοντας την Energean μόνο εταίρο να ψάχνει επενδυτές. Αυτό σημαίνει ότι το ζήτημα έχει παγώσει, δεν έχει όμως

οριστικοποιηθεί η αποχώρηση των πετρελαϊκών από την Ήπειρο, πράγμα που σημαίνει πως είμαστε πάντοτε σε εγρήγορση σε περίπτωση που το ξανασκεφτούν και τολμήσουν να επανέλθουν.

Η επιτυχία του κινήματος σε συνδυασμό με τις συγκυρίες που αναφέρουμε, οδηγούν σε μαρασμό τα σχέδια για εξορύξεις υδρογονανθράκων, αν και μένει να το δούμε και στην πράξη, κάτι που θεωρούμε σπουδαίο γεγονός. Πλέον κανένας σχεδιασμός δεν μπορεί να γίνει ερήμην μας και αυτό είναι ξεκάθαρο. Ωστόσο, η υποχώρηση του εξορυκτικού πλάνου συνοδεύεται από μία νέα στρατηγική επενδύσεων σε όλη τη χώρα, μία στρατηγική να γίνει η Ελλάδα ένα απέραντο εργοτάξιο παραγωγής ενέργειας, «καθαρής» και «πράσινης» αυτή τη φορά. Φυσικά, οι αρνητικές επιπτώσεις που θα έχουν αυτές οι βιομηχανικού τύπου επενδύσεις στα βουνά, τα δάση και τα ποτάμια μας θα είναι ανυπολόγιστες, ειδικά από τη στιγμή που με το Νομοσχέδιο Χατζηδάκη άνοιξε ο δρόμος για την εκμετάλλευση και των πιο απόκρυμνων και απάτητων περιοχών. Η ενασχόλησή μας με τα ζητήματα της ενέργειας μας οδηγεί στη συνειδητοποίηση ότι στην Ήπειρο έκλεισε, τουλάχιστον προσωρινά, ένας πρώτος κύκλος αγώνων, αυτός κατά των εξορύξεων υδρογονανθράκων, υπάρχει όμως ένας αγώνας μεγαλύτερος που συντελείται εδώ όπως και σε όλη τη χώρα, αυτός ενάντια στην ενεργειακή λεηλασία και την καταστροφή της φύσης. Αναγνωρίζουμε τη θέση μας δίπλα στον αγώνα των κατοίκων της Κρήτης ενάντια στις εξορύξεις και τα αιολικά, των Σκουριών κατά του χρυσού, των Αγράφων, της Οίτης, της Εύβοιας και άλλων περιοχών κατά των αιολικών, του Βόλου κατά της καύσης σκουπιδιών, των κατοίκων του Πηλίου για ελεύθερα νερά, της Μεσοχώρας κατά του φράγματος και της εκτροπής του Αχελώου κ.ο.κ.. Αναγνωρίζουμε ότι η Ήπειρος είναι περιοχή με έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον κι ότι θα προκύψουν πολλά ζητήματα για τα οποία θα πρέπει ως κοινωνία να πάρουμε θέση. Αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν ήδη περιοχές στην Ήπειρο που αντιτίθενται σε ενεργειακούς σχεδιασμούς (αιολικά, φωτοβολταϊκά, καύση βιορευστών). Έπειτα από 3μιση έτη ενασχόλησης με τους αγώνες ενάντια στις εξορύξεις, ήρθε η ώρα η Ανοιχτή Συνέλευση να συμπεριλάβει και άλλες θεματικές, με βάση τους άξονες που ήδη τέθηκαν και με τα ιδανικά και την παρακαταθήκη που αφήνει πίσω του ο αντιεξορυκτικός αγώνας που περιγράφηκε παραπάνω. Αποφασίσαμε λοιπόν, κλείνοντας έναν κύκλο, να ανοίξουμε έναν ακόμη μεγαλύτερο και να συνεχίσουμε να ασχολούμαστε με ζητήματα που αφορούν ληστρικούς και καταστροφικούς για τη φύση ενεργειακούς σχεδιασμούς, τοπικού ή ευρύτερου επιπέδου. Ακολουθώντας έτσι, την διεύρυνση αυτή στο περιεχόμενό μας, θα συνεχίσουμε με νέο όνομα το **«Ανοιχτή Συνέλευση ενάντια στην Ενεργειακή Λεηλασία»** να δραστηριοποιούμαστε και να παρεμβαίνουμε εξίσου δυναμικά στην

τοπική κοινωνία, μέχρις ότου να έρθουν ολοκληρωτικά στα χέρια μας τα ζητήματα που αφορούν τις ζωές μας.

Ανοιχτή Συνέλευση κάθε 2^η και 4^η Τρίτη του μήνα (ξεκινώντας από την Τρίτη 30/11) στις 9μ.μ., στον Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο Αλιμούρα (εντός στοάς Σκόρδου, Αραβαντινού 6, είσοδος και από Τσιριγώτη 14)

Γιάννενα, Νοέμβρης 2021